

نوبت امتحان: دی‌ماه (نیم‌سال اول)	امتحان درس: فارسی (۱)	آزمون ۱						
مدت امتحان: ۸۰ دقیقه	شاخه نظری، کلیه رشته‌ها، پایه دهم، دوره دوم متوسطه							
نمره	سؤالات ردیف							
۰/۵	<p>الف) قلمرو زبانی (۷ نمره)</p> <p>متن زیر را بخوانید و به پرسش‌ها پاسخ دهید:</p> <p>«مدیر آهسته از کلاس بیرون رفت و دم برنیاورد. خسرو هم‌چنان می‌خواند و مدیر از پشت در گوش می‌داد و لذت می‌برد که خود، مردی ادیب و صاحب‌دل بود.»</p> <p>۱- برای هر یک از واژگان زیر، یک هم‌خانواده بنویسید.</p>							
۰/۵	<p>الف) مدیر: (ب) ادیب:</p> <p>۲- یک واژه ساده و یک واژه مرکب از متن بالا، بیابید و بنویسید.</p>							
۰/۵	<p>الف) ساده: (ب) مرکب:</p> <p>۳- جدول زیر را کامل کنید. (با حفظ شخص)</p>							
۱/۵	<table border="1" data-bbox="519 741 1177 825"> <tr> <th>زمان آینده</th><th>صفت مفعولی</th><th>فعل</th></tr> <tr> <td></td><td></td><td>می‌خواند</td></tr> </table>		زمان آینده	صفت مفعولی	فعل			می‌خواند
زمان آینده	صفت مفعولی	فعل						
		می‌خواند						
۱/۵	<p>۴- در متن‌های زیر، غلط‌های املایی را بیابید و درست آن را بنویسید.</p> <p>الف) لب‌خند تو، اجازه زندگی است / هیچ شکوفه نیست کز طبار گل‌خند تو نیست.</p> <p>ب) چون بخواستیم رفت، ما را به انعام و اکرام به راه دریا گسیل کرد؛ چنان که در فراق به پارس رسیدیم.</p> <p>پ) فک زیرین را پیمود و در آخره ماند. دو گوش را بالا برد. از یال و قارب به زیر آمد.</p>							
۰/۵	<p>۵- معنی واژگان مشخص شده زیر را بنویسید.</p> <p>الف) پیران قبیله خویش را حرمت دار، ولیکن به ایشان <u>مولع</u> مباش.</p> <p>ب) <u>پلاس</u> پاره‌ای در پشت بسته از سرما.</p> <p>پ) سگ را روان <u>گرنه</u> می‌ریخت، اما در <u>بیرنگ</u> اسب حرفی به کارش بود.</p> <p>ت) آب <u>آجل</u> که هست گلوگیر خاص و عام</p> <p>ث) گفتم خوشا هوایی کز باد <u>خلد</u> خیزد.</p>							
۰/۵	<p>۶- در نمونه‌های زیر، شیوه بیان چگونه است؟ (عادی - بلاغی)</p> <p>الف) گه نعره زدی بلبل، گه جامه دریدی گل</p> <p>ب) ما به گوشه‌ای باز شدیم و به تعجب در کار دنیا می‌نگریستیم.</p>							
۰/۵	<p>۷- معنای واژه مشخص شده را با کاربرد امروزی آن مقایسه کنید.</p> <p>«شوخ از خود باز کنیم»</p>							
۰/۵	<p>۸- نقش دستوری واژگان مشخص شده را بنویسید.</p> <p>«زینت قرآن، بی‌جمال بهشت، تمام است.»</p>							
۱	<p>۹- در هر یک از نمونه‌های زیر، یک وابسته پیشین بیابید و نوع آن را بنویسید.</p> <p>الف) پیش از تو / هیچ فرمانروا را ندیده بودم / که پای‌افزاری وصله‌دار به پا کند.</p> <p>ب) شبی که آن اتفاق افتاد، ما به صدای در از خواب پریدیم.</p>							

	<p>(پ) قلمرو ادبی (۵ نمره)</p> <p>متن زیر را بخوانید و به پرسش‌ها پاسخ دهید.</p> <p>«این قصه، عجیب‌ترین قصه‌هاست؛ زیرا که در میان دو ضد جمع بود؛ هم فُرقت بود و هم وُصلت؛ هم محنت بود، هم شادی؛ هم راحت، هم آفت؛ هم وفا بود، هم جفا.»</p> <p>۱۰- کدام نوع از روابط معنایی واژه‌ها، بر زیبایی این نوشته افزوده است؟</p> <p>۱۱- یک سجع در این نوشته بیابید و بنویسید.</p> <p>۱۲- در بیت زیر کدام واژه در معنی مجازی به کار رفته است؟</p> <p>گفتم که نوش لعلت ما را به آرزو گشت گفتا تو بندگی کن، کاو بنده‌پرور آید</p> <p>۱۳- در مصرع دوم بیت «در بر من، ره چو به پایان بُرد / از خجلی سر به گریبان بُرد»، «سر به گریبان بردن» چه آرایه‌ای دارد؟ منظور از آن چیست؟</p> <p>۱۴- با توجه به سروده زیر به پرسش‌ها پاسخ دهید:</p> <p>چاه از آن زمان که تو در آن گریستی / جوشان است / و سحر از سپیده چشمان تو می‌شکفتد / و شب در سیاهی آن به نماز می‌ایستد.</p> <p>الف) چه تلمیحی در مصرع اول به کار رفته است؟</p> <p>ب) کدام واژه در این سروده، آرایه تشخیص دارد؟</p> <p>۱۵- هر یک از آثار زیر از کدام نویسنده است؟</p> <p>الف) قابوس‌نامه ب) اثنای آبی</p> <p>شعر حفظی:</p> <p>۱۶- این بیت از شعر «بوی گل و ریحان‌ها» است. دو بیت پس از آن را بنویسید.</p> <p>ای مهر تو در دل‌ها، وی مهر تو بر لب‌ها وی شور تو در سُر‌ها، وی سِر تو در جان‌ها</p>
	<p>(پ) قلمرو فکری (۸ نمره)</p> <p>معنی و مفهوم سروده‌ها و نوشته‌های زیر را به فارسی روان بنویسید.</p> <p>۱۷- تدبیر برادران، برخلاف تقدیر رحمان آمد.</p> <p>۱۸- هر که داد از خویشتن بدهد، از داور مُستغنی باشد.</p> <p>۱۹- نقش‌بندی‌اش دلگشا بود و رنگ را نگارین می‌ریخت.</p> <p>۲۰- و این مرد پارسی هم دست‌تنگ بود و وسعتی نداشت که حال مرا مرمتی کند.</p> <p>۲۱- دری که به باغ بینش ما گشوده‌ای / هزار بار خیبری تر است.</p> <p>۲۲- گفتم که بوی زلفت گمراه عالمم کرد گفتا اگر بدانی، هم اوت رهبر آید</p> <p>۲۳- بادی که در زمانه بسی شمع‌ها بکشت هم بر چراغدان شما نیز بگذرد</p> <p>۲۴- نعره برآورده، فلک کرده کر دیده سیه کرده، شده زهره در</p> <p>۲۵- نوع ادبی متن‌های زیر را بنویسید.</p> <p>الف) و اگر غم و شادیت بُود، به آن کس گوی که او تیمار غم و شادی تو دارد.</p> <p>ب) گفتم که بر خیالت راه نظر بیندم گفتا که شبرو است او، از راه دیگر آید</p> <p>۲۶- بیت «چون بگشایم ز سر مو، شکن ماه ببیند رُخ خود را به من» به کدام ویژگی چشمه اشاره دارد؟</p> <p>۲۷- منظور شاعر از «به بی‌وزنی افتادن» در متن زیر چیست؟</p> <p>«شعر سپید من، روسیاه ماند / که در فضای تو / به بی‌وزنی افتاد.»</p> <p>۲۸- مفهوم بیت زیر را بنویسید.</p> <p>چون داد عادلان به جهان در بقا نکرد بیداد ظالمان شما نیز بگذرد</p> <p>۲۹- منظور از «گهر تابناک» در این بیت چیست؟</p> <p>قطره باران که در افتد به خاک زو بدمد بس گهر تابناک</p>

نوبت امتحان: دی ماه (نیم سال اول)	پاسخ آزمون شماره ۱	پاسخ آزمون ۱
مدت امتحان: ۸۰ دقیقه	فارسی (۱)	
<p align="center">(الف) قلمرو زبانی (۷ نمره)</p> <p>۱- الف اداره یا مدیریت (۰/۲۵) (ب) ادب یا ادبیات (۰/۲۵) (یا هر واژه درست دیگر.)</p> <p>۲- الف مدیر - آهسته - بیرون - کلاس - دم - خسرو - پشت - در - گوش - لذت - مرد - ادیب (ساده) یک مورد (۰/۲۵)</p> <p>(ب) مرکب: صاحب دل - سرسرا (۰/۲۵)</p> <p>۳- صفت مفعولی: خوانده (۰/۲۵) زمان آینده: خواهد خواند (۰/۲۵)</p> <p>۴- الف طبار: تبار (۰/۵) (ب) فراق: فراغ (۰/۵) (پ) قارب: غارب (۰/۵)</p> <p>۵- الف مولع: شیفته، بسیار مشتاق، حریص، آزمند (۰/۲۵) (ب) پلاس: لباس پشمینه و ستر (۰/۲۵)</p> <p>(پ) گرت: طراحی چیزی به کمک گرده یا خاکه رنگ یا زغال، نسخه برداری از روی تصویر یا طرح (۰/۲۵)</p> <p>بیرنگ: طرح اولیه، طرحی که به صورت کم رنگ یا نقطه چین بر روی کاغذ آورده می شود. سپس آن را رنگ آمیزی می کنند.</p> <p>(۰/۲۵) (ت) آجل: مرگ (۰/۲۵) (ث) خلد: بهشت (۰/۲۵)</p> <p>۶- الف بلاغی (۰/۲۵) (ب) عادی (۰/۲۵)</p> <p>۷- باز کنیم: در گذشته به معنی جدا کنیم یا حمام کنیم (۰/۲۵) امروزه می گوئیم: بگشاییم (۰/۲۵)</p> <p>۸- قرآن: مضاف الیه (۰/۲۵) - تمام: مسند (۰/۲۵)</p> <p>۹- الف هیچ: صفت مبهم (۰/۵) (ب) آن: صفت اشاره (۰/۵)</p>		
<p align="center">(ب) قلمرو ادبی (۵ نمره)</p> <p>۱۰- به کارگیری آرایه تضاد (۰/۲۵) ۱۱- (فُرقت، وصلت، محنت / راحت، آفت / وفا، جفا) (۰/۵)</p> <p>۱۲- لعل (۰/۲۵) ۱۳- آرایه کنایه (۰/۲۵) خجالت کشیدن (۰/۲۵)</p> <p>۱۴- الف) تلمیح به تنهایی امام علی (ع) که با چاه صحبت می کرد. (۰/۵) (ب) شب (۰/۵)</p> <p>۱۵- الف) عنصرالمعالی کی کاووس (۰/۲۵) (ب) سهراب سپهری (۰/۲۵)</p> <p>۱۶- تا عهد تو درستم عهد همه بشکستم بعد از تو روا باشد نقض همه پیمان ها (۱)</p> <p>تا خار غم عشقت آویخته در دامن کوته نظری باشد، رفتن به گلستان ها (۱)</p>		
<p align="center">(پ) قلمرو فکری (۸ نمره)</p> <p>۱۷- اندیشه برادران برخلاف خواست و سرنوشت خداوند مهربان بود. (۰/۵)</p> <p>۱۸- هر کس در کارهایش عدالت را رعایت کند، نیازی به قاضی ندارد. (۰/۵)</p> <p>۱۹- نقاشی اش بسیار زیبا و دل پسند بود و رنگ را به زیبایی و هنرمندانه به کار می برد. (۰/۵)</p> <p>۲۰- و این مرد ایرانی خودش فقیر بود و وضع مالی خوبی نداشت تا به حال من رسیدگی کند. (۰/۷۵)</p> <p>۲۱- آن آگاهی و بینشی که تو به ما بخشیده ای، هزار بار از در خیبر بزرگ تر است. (۰/۷۵)</p> <p>۲۲- به معشوق گفتم که بوی موی عطر آگین تو، سبب شده که من در دنیا گمراه شوم و عاشقت گردم. معشوق گفت: اگر به دقت نگاه کنی، می بینی که همان بوی مویم که به نظرت گمراه کننده است، در واقع تو را به سوی من هدایت می کند. (۱)</p> <p>۲۳- مرگ همانند بادی، انسان های زیادی را گشته، بدون شک شما هم با آمدن مرگ از بین خواهید رفت. (۰/۷۵)</p> <p>۲۴- دریا با موج هایش صدای بلند و ترسناکی سر کرده بود؛ به طوری که گوش آسمان را کر می کرد و نگاهش سبب ترس می شد. (۱)</p> <p>۲۵- الف) تعلیمی (۰/۲۵) (ب) غنایی (۰/۲۵)</p> <p>۲۶- غرور (۰/۲۵) ۲۷- بی ارزش شدن (۰/۲۵)</p> <p>۲۸- در این دنیا همه چیز ناپایدار است. (۰/۵) ۲۹- سبزه ها و گل های رنگارنگ (۰/۵)</p>		